

Finnish
Consulting
Group

Mannilan osayleiskaava

MAISEMASELVITYS

Euran kunta

Riikka Ger

28.8.2024

Sisällys

1	Yleistä.....	4
2	Maisema	4
2.1	Käytetyt menetelmät	4
2.2	Alueen yleiskuvaus	4
2.3	Maisemarakenne.....	5
2.4	Maisemakuva – maiseman nykytila	8
2.5	Maiseman arvot	15
3	Maankäytölliset suositukset maisemasuunnittelun näkökulmasta	19
3.1	Maisemallisten arvojen huomioon ottaminen maankäytön suunnittelussa	19
3.2	Säilytettäväksi suositeltavat alueet.....	20
	Tiivistelmä	22
	Liitteet	23

Liitteet

Liite 1: Maisemarakenne -kartta	
Liite 2: Maisemakuva -kartta	
Liite 3: Maankäytölliset suositukset maisemasuunnittelun näkökulmasta -kartta.....	

Rapportin valokuvat on ottanut Riikka Ger 2024.

*FCG Finnish Consulting Group Oy ("FCG") on laatinut tämän raportin FCG:n asiakkaan ("Asiakas") toimeksianton ja ohjeiden mukaisesti. Tämä raportti on laadittu FCG:n ja Asiakkaan välisen sopimuksen ehtojen mukaisesti. **FCG ei ole vastuussa tästä raportista tai sen käytöstä suhteessa mihinkään muuhun tahoon kuin Asiakkaaseen.***

Tämä raportti voi perustua kokonaan tai osaksi kolmansien osapuolten FCG:lle antamiin tietoihin tai julkisiin lähteisiin ja näin ollen tietoihin, joihin FCG:llä ei ole ollut vaikutusmahdollisuuksia. FCG toteaa nimenomaisesti, ettei sillä ole vastuuta sille annettujen virheellisten tai puutteellisten tietojen perusteella.

28.8.2024

KO

Kaikki oikeudet (mukaan lukien tekijänoikeudet) tähän raporttiin kuuluvat FCG:lle, tai Asiakkaalle, mikäli niin on sovittu FCG:n ja Asiakkaan välillä. Tätä raporttia tai sen osaa ei saa muokata tai käyttää uudelleen toiseen tarkoitukseen ilman FCG:n kirjallista lupaa.

1 Yleistä

Tehtävänä oli laatia maisemaselvitys Euran Mannilan osayleiskaava-alueelle. Työn tilaajana on Euran kunta ja työtä on ohjannut tekninen johtaja Kimmo Haapanen. FCG Finnish Consulting Group Oy:ssä selvityksestä on vastannut maisema-arkkitehti MARK Riikka Ger. Kartta-aineiston on laatinut maisema-arkkitehti MARK Hilja Léman. Maastokäynti ja valokuvaukset on suoritettu Riikka Gerin toimesta. Maisemaselvitys on tehty yleiskaavoitusta varten tarvittavalla tarkkuudella.

2 Maisema

2.1 Käytetyt menetelmät

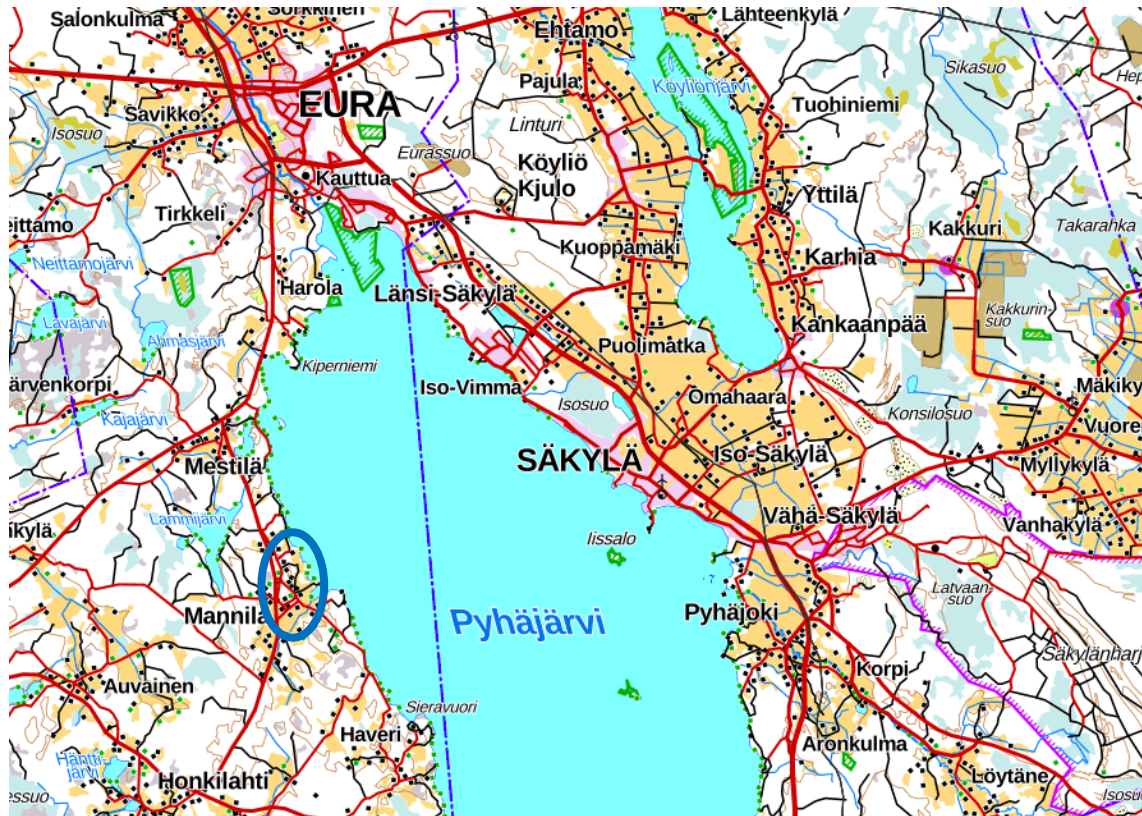
Työ on tehty kolmessa vaiheessa:

- esityöskentelyvaihe
- dokumentointi- ja analyysivaihe maastokäynteineen sekä
- raportointivaihe

Maisemaselvitys perustuu kartta-, paikkatieto- ja ilmakuvatarkasteluihin sekä 23.5.2024 tehtyyn maastoinventointiin. Muista lähteistä mainittakoon Museoviraston internet-sivuilta Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY 2009; ympäristöministeriön julkaisu ”Maisemanhoito – Maisema-aluetyöryhmän mietintö I” (1993); Rambollin laatima ”Maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen päivitys- ja täydennysinventointi 2023”. Satakunnan vaihemaakuntakaavaa 2019 ja Lounaistiedon kartta-palvelua on myös hyödynnetty.

2.2 Alueen yleiskuvas

Tarkasteltavana alueena on Euran Mannilan alue. Eura sijaitsee Satakunnassa noin 35 kilometrin päässä Raumasta itään. Mannilan alue sijaitsee Raumaan nähden kaakossa ja sinne on etäisyyttä noin 48 kilometriä. Selvitysalue sijoittuu Euraan noin 15 kilometriä keskustan eteläpuolelle. Selvitysalueen rajausta noudattaa Mannilan osayleiskaavan rajausta. Alue on osin rakennettua ympäristöä, tilakeskuksia, omakotiasutusta, loma-asuntoja ja osin rakentamatonta pelto- ja metsäaluetta. Alue rajautuu idässä Pyhäjärveen ja lännessä Honkilahdentiehen. Suunnittelualueen laajuus on noin 2,5 km².

Kuva 1 Selvitysalue sijaitsee Eurassa, noin 15 kilometriä kaupungin keskustasta etelään. Kuvaselvitysalueen likimääräinen sijainti on osoitettu sinisellä soikiolla.

2.3 Maisemarakenne

Suurmaisema

Ympäristöministeriön maisemamaakunnallisessa aluejaossa Euran Mannilan alue kuuluu Lounaismaahan ja tarkemmin määriteltynä Ala-Satakunnan viljelyseutuun. Maisema-alue-työryhmän mietinnön I mukaan (Ympäristöministeriö 1993a) Ala-Satakunnan viljelyseutu on perusluonteeltaan vaurasta viljelyaluetta, mutta Lounaiseen viljelyseutuun verrattuna siellä on runsaasti karuja, metsäisiä ja soisia syrjäseutuja. Vaikka Ala-Satakunnan viljelyseutu on maastomuodoiltaan hyvin tasaista, on sen maisemissa voimakkaita erityispiirteitä. Lounaismaan suurin järvi, Säkylän Pyhäjärvi on lähes saareton ja osittain suorarantainen allas. Suuri Kokemäenjoki virtaa halki viljavan ja tasaisen, paikoin lähes rannattoman viljelylakeuden. Seudun poikki kulkevat Säkylänharjun - Kokemäenjokilaakson - Yyterin mittavat harjumuodostot.

Seudun karuja maisemapiirteitä edustavat suot ja metsät keskittyvät Pyhäjärven lounaispuolella olevalle karulle rapakivigraniittialueella ja seudun muissa osissa ympäristöään

karummille kallioisille ja moreenisille vedenjakaja-alueille. Viljelymaisemat sijaitsevat yleensä viljavilla savikkoalueilla, jotka Kokemäenjokilaaksossa levittäytyvät koko maassa poikkeuksellisen mittavina tasankoina. Karuimmilla mailla sijaitsevat viljelymaat ovat verraten hajanaisia. Pääosa asutuksesta keskittyy viljavien savikoiden tuntumaan. Taajamien ulkopuolella asutus on ryhmittynyt melko väljästi, yleensä nauhamaisesti. Paikoin on myös löyhähköjä ryhmäkyliä. (Ympäristöministeriö 1993a)

Perusmaisemarakenne

Tarkastelualueen maisemarakenteessa on jonkin verran havaittavissa pohjois-eteläsuuntautuneisuutta. Ahvenniemenmäki -niminen selänne, joka osittain ulottuu myös selvitysalueella, on pohjoiseteläsuuntainen, kuten myös Honkilahdentie, johon selvitysalue lännessä rajautuu. Peltoalueet ovat alueen eteläosassa lounaiskoillisuuntaisia ja pohjoisempaan pohjoiseteläsuuntaisia. Viljelysalaa ja sen myötä avotilaa on vähän yli puolet selvitysalueen pinta-alasta. Pohjoisessa ja selvitysalueen keskivaiheilla on sulkeutunutta metsävyöhykettä. Alueen vanhempi rakennuskanta on sijoittunut melko tiiviisti selvitysalueen eteläosaan, pääosin selänteen alaosaan ja osin vaihtumisvyöhykkeelle. Asutusta on jonkin verran myös tiestön varsilla. Rannalla on runsaasti loma-asutusta, joka on pääasiassa uudempaa.

Kuva 2 Mannilanlahden suulle muodostuu solmukohta, johon sisältyy myös kuvassa näkyvä pieni Lintulaki.

28.8.2024

KO

Vesisuhteet

Tarkastelualueen itäpuolelle sijoittuu Säkylän Pyhäjärvi. Idässä selvitysalue rajautuu myös Luhtaojaan.

Selvitysalue sijoittuu kolmen eri valuma-alueen alueelle, joskin yhdelle niistä vain hyvin vähäisessä määrin.

Selvitysalueelle ei sijoitu pohjavesialueita.

Maaperä

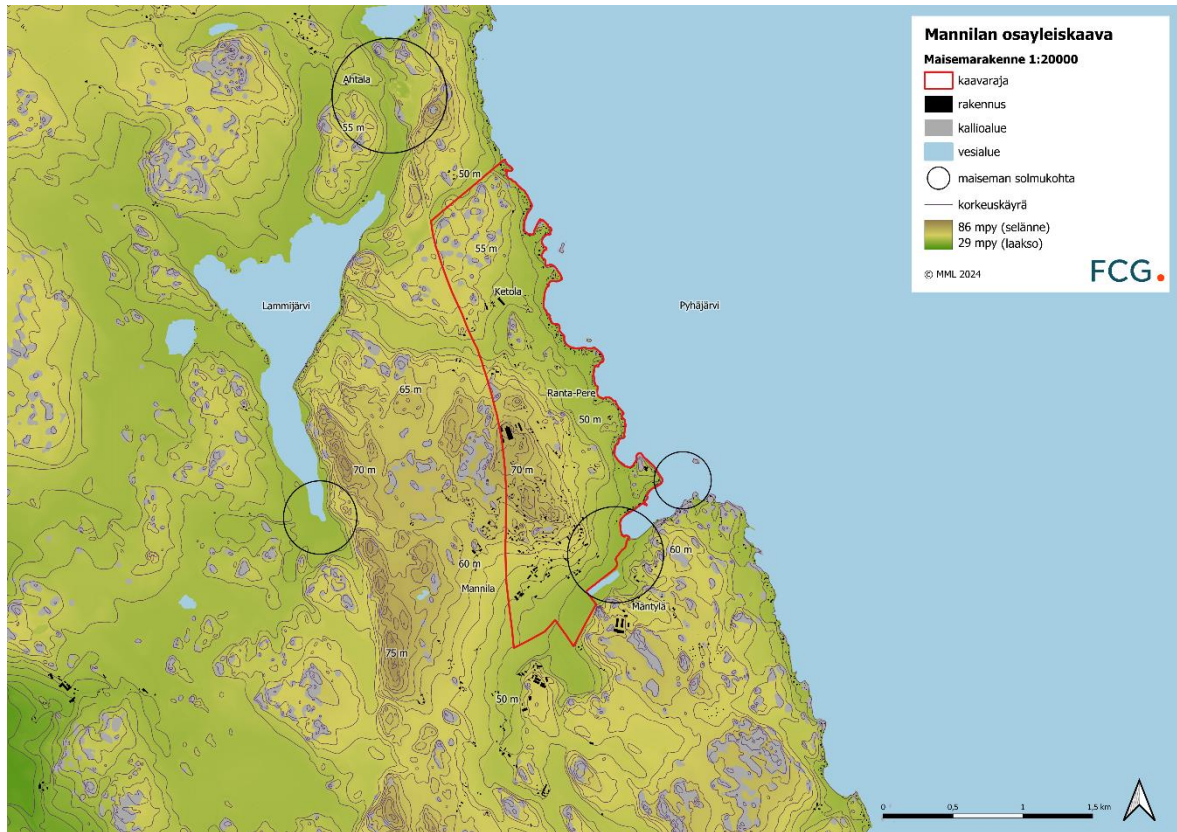
Tarkastelualueen maaperää luonnehtivat selännealueilla kallion ohella hienoainesmoreenimaat ja laaksoissa hiesu, karkea hietä, savi ja vähäisessä määrin hiekka. Myös liejua on Luhtaojan ja Mannilanlahden äärellä. Pinta-alallisesti eniten on hienoainesmoreenia. Osa alueen viljelysmaista sijoittuu hienoainesmoreenimaille. Laaksoalueella vallitsevia ovat hiesu ja karkea hietä. Asutus on keskittynyt kallioalueille ja moreenimaille. Jonkin verran asutusta on myös karkealla hietamaalla.

Topografia ja korkeussuhteet

Tarkastelualue on maastonmuodoiltaan vaihtelevaa. Korkein osuus alueella sijoittuu selvitysalueen länsilaidan keskivaiheille. Selänne on osin metsämaastoa, osin asuttua. Ylävimälle osuudelle sijoittuu myös joitakin pieniä peltöjä. Maasto viettää idän, kaakon ja etelän suuntaan. Korkeimmillaan alueen länsilaidalla maasto kohoaa noin 75 metrin korkeuteen meren pinnasta. Alueen topografia on matalimmillaan Säkylän Pyhäjärven rannalla, noin 45 metriä meren pinnasta. Selvitysalueen sisällä suhteelliset korkeuserot ovat noin 25 metriä viljelylaaksosta sitä rajaavan selänteen laelle.

Ilmasto-olot

Suomessa vallitseva tuulensuunta on lounaasta. Selvitysalueen eteläosan avotilojen suuntautuneisuudesta johtuen tuuli pääsee parhaiten puhaltamaan lounais-koillissuunnassa etelässä ja pohjois-eteläsuunnassa selvitysalueen keskivaiheilla muun muassa Rantaperen ympäristössä. Voimakkaimmat tuulet puhaltavat selvitysalueen eteläosan laajoilla peltoaukeilla ja Pyhäjärven ranta-alueilla. Mannilanlahti, jonne sijoittuu Kalasatama sekä Korunien pohjoispuolelle sijoittuva kapea ja melko syvä ulottuva lahti ovat suojaisampia kuin muu kaava-alueen ranta-alue. Talvitienlahti on myös melko suojaisa.

Kuva 3. Ote maisemarakennekartasta. Kartta on A3-koossa liitteenä.

2.4 Maisemakuva – maiseman nykytila

Avotilat ovat olennaisia suunnittelualueella. Maisemallisessa mielessä merkityksellisimmät viljelyalueet sijoittuvat selvitysalueen eteläosaan kyläalueen ympärille. Ne mahdollistavat pitkät näkymät teiltä kylän suuntaan ja kylältä ympäristöön. Kylä sijoittuu ympäröiviä viljelyalueita vähän korkeammalle kohdalle. Pellot viettävät itään ja itäkaakkoon järven suuntaan ja kaakkoon Luhtaojan suuntaan. Viljelyaluekokonaisuus jatkuu kaava-alueen ulkopuolelle länteen Honkilahdentien toiselle puolelle sekä etelään. Eteläisten peltoalueiden yhteydessä hienoja näkymiä avautuu erityisesti Akkolanmäentieltä, Mäkikyläntien länsipäädystä ja Honkilahdentieltä. Akkolanmäentieltä muodostuu kiinnostava näkymä myös kaava-alueen ulkopuolelta Luhtaojan yli kaava-aluetta kohti. Muutamia pieniä mutta maisemallisesti merkityksellisiä peltoalueita työntyy kyläasutuksen sisään tai sijoittuu sen kupeeseen. Yksi vähän isompi maisemallisesti merkityksellinen peltoalue sijoittuu Ranta-Peren ja Vähäniitun väliselle alueelle. Se on osa laajempaa kokonaisuutta mutta kaikki sen haarakkeet ja selän-teeseen/metsäalueeseen rajautuva osuus eivät ole aivan yhtä tärkeitä. Merkityksellisimpään osaan peltoa liittyvät pitkät näkymät. Siihen rajautuu myös maisemassa näkyvä mäntypuuvaltainen kumpare.

28.8.2024

KO

Kuva 4 Näkymä Luhtaojan itäpuolelta kohti kaava-aluetta. Alakuvan rakennusryhmä näkyy kuvassa oikealla.

Kuva 5 Mäkikylänkujan kaakkoisosan rakennusryhmä on näkyvällä paikalla.

Kuva 6 Näkymä Mäkikyläntien länsipäädystä. Peltokokonaisuus jatkuu myös kaava-alueen ulkopuolella kaukana häämöttävän Honkilahdentien länsipuolella.

Selvitysalueen pohjoispuoliskolla avotilaa on vähemmän. Laajimmat avotilat ovat toki maisemallisesti tärkeitä mutta eivät kuitenkaan yhtä merkityksellisiä kuin aiemmin kuvailut viljelyalueet.

Avoimet maisematilat rajautuvat selvitysalueella pääsääntöisesti selkeälinjaisiin elementteihin, kuten metsänreunoihin. Paikoin reunavyöhykkeitä on hakattu, paikoin on asutusta.

Selvitysalueelle sijoittuu joitakin maisemassa erottuvia kallioalueita. Osa niistä on topografisesti melko vaatimattomia mutta kuitenkin tärkeitä elementtejä lähimaisemassa.

Kyläalueen rakennuskanta on vaihtelevan ikäistä. Osa vanhoista rakennuksista on uudistettu niin perusteellisesti, että on vaikea hahmottaa, onko kyse uudesta rakennuksesta vai täysin kunnostetusta vanhasta rakennuksesta. Vanha rakennuskanta sijoittuu selänteen liepeeseen tai alaosaan, kuitenkin ympäröivää avotilaa vähän ylemmäksi. Maisemallisesti tärkeitä yksittäisiä rakennuksia ei ole poimittu kyläalueelta mutta muutamia maiseman kannalta tärkeitä rakennusryhmiä on nostettu ylös. Kalasataman punaiset vajat muodostavat yhden kokonaisuuden. Mäkikylänkujan kaakkoisosan rakennusryhmät, jotka sijoittuvat näkyvälle paikalle vähän muuta ympäristöä korkeammalle muodostavat toisen kokonaisuuden, joskin ryhmän päärakennukset on uudistettu varsin perusteellisesti ulkoapäin.

Kuva 7 Kalasataman punaisia venevajoja.

Kuva 8 Kookas puusto on tärkeä elementti vanhoista rakennuksista muodostuvissa pihapiireissä.

Prykärin rakennusryhmä ja siihen olennaisesti liittyvä pihapiirin kookas puusto kyläalueen lounaisosassa on myös maisemallisesti yksi olennaisista kokonaisuuksista. Kyläalueen ulkopuolella asutus on keskittynyt peltojen reunoille tai yhteyteen.

Ranta-alueelle sijoittuu loma-asutusta. Mantereen puolelta sitä ei monestakaan paikasta hahmota. Peltoalueiden ja loma-asutuksen väliin jää usein puustoa sen verran, etteivät rakennukset kunnolla erotu. Uimarantapoukamasta lähiniemekkeen ja -rannan mökit erottuvat.

Selvitysalueelta löytyy muutamia viehättäviä tieosuuksia: Akkolanmäentie siltä osin kuin se sijoittuu selvitysalueelle, Kalaranta, Mäkikylänkuja suurelta osin, Mäkikyläntie, Mannilantienraitti kyläalueen yhteydessä ja pohjoisessa Kallion ja Lehtolan välisellä osuudella sekä Rantaniituntie. Tieosuuksia yhdistää niiden sijoittuminen viljelysmaisemaan. Joissakin tapauksissa tieosuuksilta avautuu viehättävien peltonäkymien ohella vesistönäkymiä. Osa tieosuuksista liittyy myös voimakkaasti kylänraittimaisuus. Ympäröivä kyläkuva muodostaa tärkeän tekijän.

Kuva 9 Kylän raittia

Kuva 10 Maisemallisesti tärkeä mäntyvaltainen kumpare rannan tuntumassa.

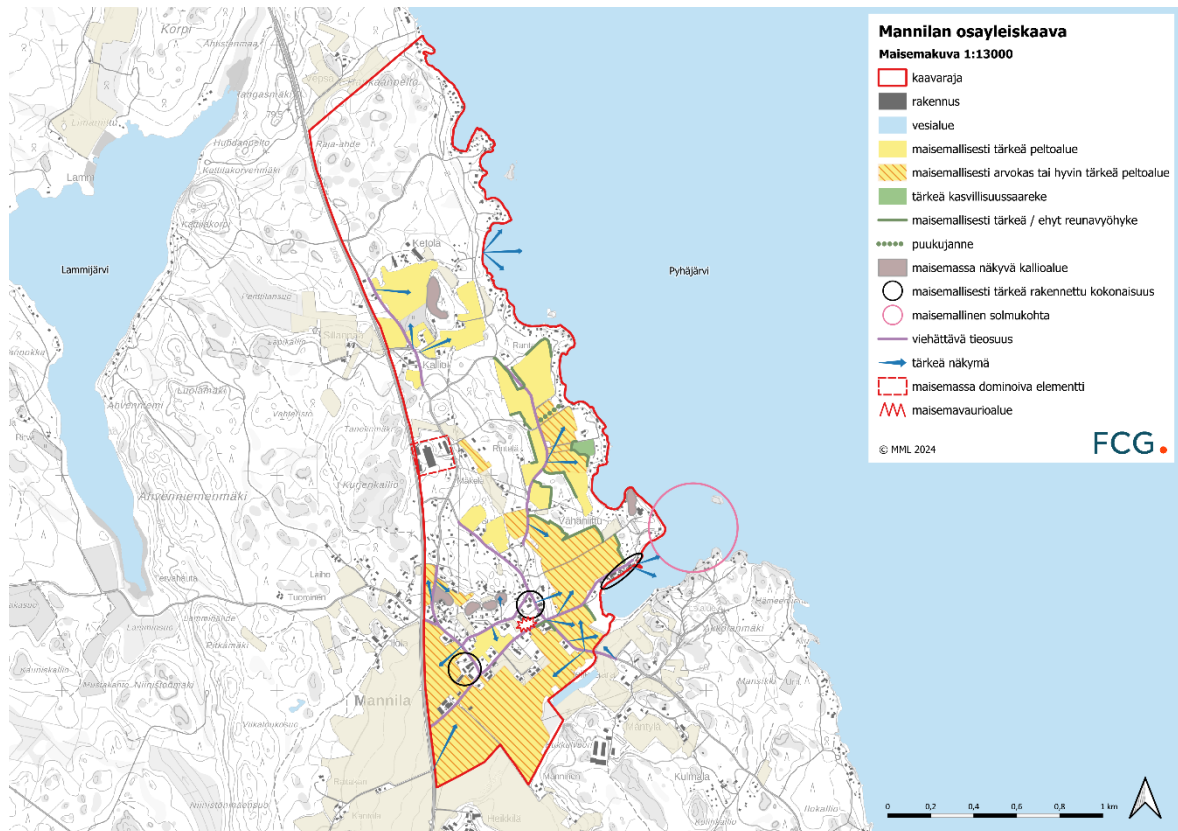
Kuva 11 Näkymä uimarannalta koilliseen.

28.8.2024

KO

Kuva 12 Uutta ja vanhaa. Uudempi rakentaminen on liitetty onnistuneeksi osaksi maisemaa.

Kuva 13. Ote maisemakuva -kartasta. Kartta on A3-koossa liitteenä.

2.5 Maiseman arvot

Selvitysalueen maisemalliset arvot rakentuvat laajahkojen peltoaukeiden ympärille. Pitkät viljelyaukeiden yli kantavat näkymät ovat osaltaan selvitysalueen vahvuuksia. Tiiviisti rakennettu kylä itsessään muodostaa myös hyvin tärkeän maisemallisen arvon. Vaikka kylän rakennuskanta onkin vaihtelevan ikäistä, on kylä kyläkuvallisesti merkittävä. Pyhäjärven läheisyys on niin ikään olennainen tekijä. Monesta paikasta avautuu näkymiä järvelle.

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet

Selvitysalue ei ole osa valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.

Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet

Selvitysalueelle ei sijoitu maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita.

Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt

Selvitysalueelle ei sijoitu valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä.

Maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt

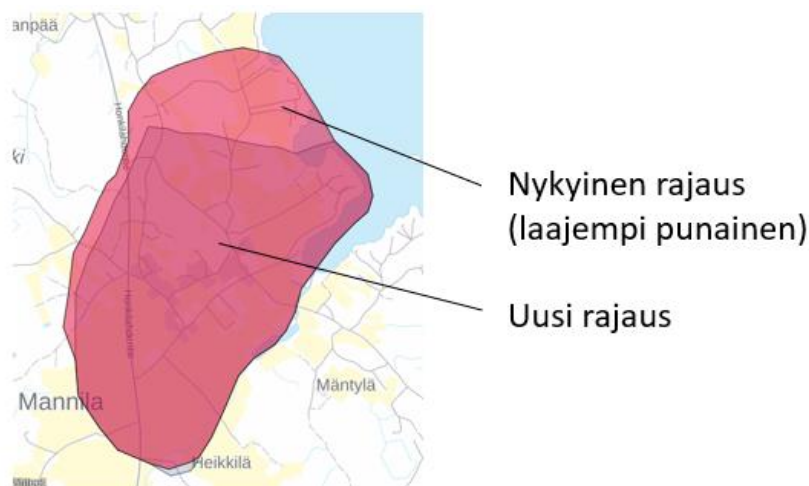
Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2019 Mannilan selvitysalueelta on määritelty yksi maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö, Mannilan kylä ja kulttuurimaisema. Noin puolet kaava-alueesta lukeutuu siihen. Arvo-alue käsittää kaava-alueen eteläpuoliskon lähes kokonaan.

Mannilan kylä ja kulttuurimaisema

”Varhaiskeskiajalla syntynyt suurkylä, joka on saanut elantonsa Pyhäjärven kalastuksesta, peltoviljelystä ja tervanpoltosta. Tiiviisti rakennetun kylän rakennuskanta on vaihtelevan ikäistä. Kansakoulu ja työväentalo on rakennettu 1900-luvun alussa. Kylän keskellä on entinen sotilastorppa, jossa toimii Mannilan kylämuseo. Pyhäjärven rannalla on kalasatama, jossa on vanhalla laituripaikalla joukko venevajoja. Kylän eteläpuolella avautuu peltonäkymä. Uusi tie on linjattu esimerkillisesti kyläkeskuksen sivuitse.”

Kyseessä on keskiajalta periytyvä tiivis suurkylä, jonka elinkeinot ovat liittyneet Pyhäjärven kalastukseen. Kohteella on niin historiallisia, rakennushistoriallisia kuin maisemallisiakin arvoja. Maisemallinen arvo liittyy kyläkuvalaiseen merkittävyyteen.

Vuonna 2023 maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen päivitys- ja täydennysinventoinnissa (Ramboll 2023) Mannilan kylä ja kulttuurimaisema –aluetta on ehdotettu supistettavaksi rajaukseltaan jonkin verran, lähinnä pohjoisosassa. Uudeksi nimeksi on ehdotettu ”Mannilan kylä”. Kuvaus säilyy ennallaan.

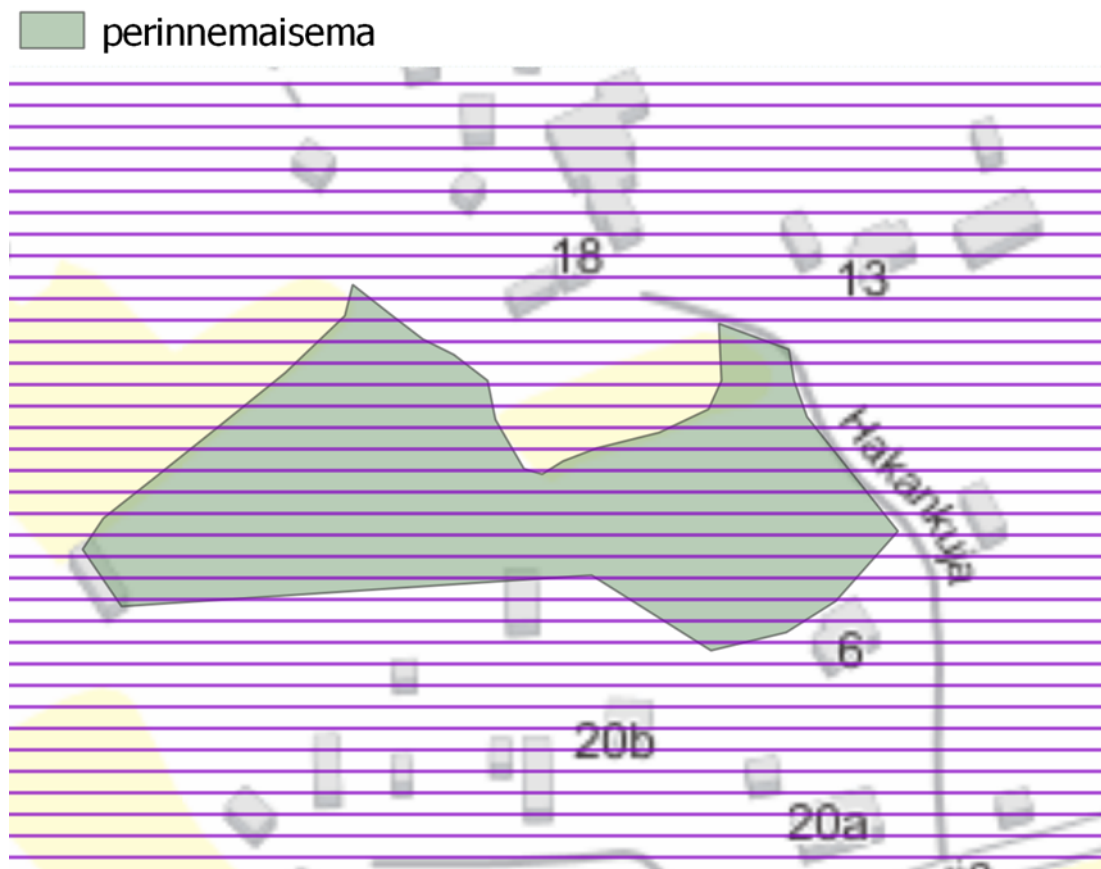
Perinnemaisema

Selvitysalueelle sijoittuu yksi perinnemaisema, jonka arvoluokka on K kunnostuskelpoinen. Tieto perustuu Lounaistiedon karttapalvelun tasoon ”Perinnemaisemat”. Rajaus on tehty tai päivitetty vuonna 2016 (QGIS tiedon mukaan) eli ennen valtakunnallista

päivitysinventointia, mutta aikaisempien ohjelmien julkaisun jälkeen. Missään ei ole tietoa, mihin aluerajaus perustuu. Inventoinnin nimi (GQIS) viittaa vuonna 2014 tehtyyn inventointiin, mutta silläkään ei löydy mitään tietoa. Perinnemaiseman pinta-ala on noin 7392,2 m².

Kuva 14. Perinnemaisemakohteessa kallio on pinnassa.

Perinnemaisema, arvoluokka K kunnostuskelpoinen (2016)

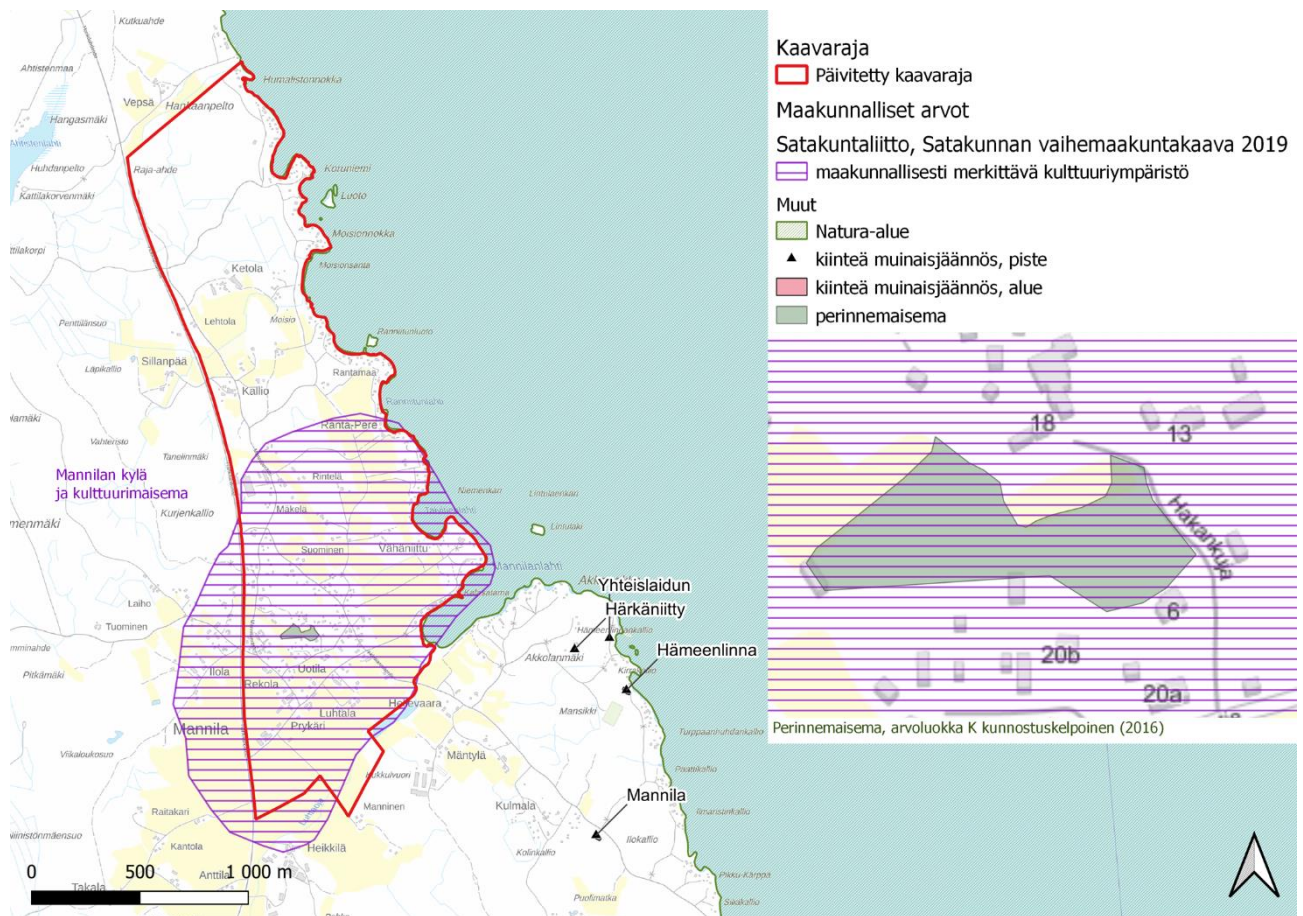
Kuva 15 Selvitysalueelle sijoittuva perinnemaisema

Muinaisjäännökset

Olevien tietojen mukaan selvitysalueelta ei löydy muinaisjäännöksiä. Neljä kohdetta (kiinteää muinaisjäännöstä) sijoittuu selvitysalueen ulkopuolelle kaakkoon vajaan kilometrin säteelle selvitysalueen rajasta.

28.8.2024

KO

Kuva 16 Selvitysalueen arvot

3 Maankäytölliset suositukset maisemasuunnittelun näkökulmasta

3.1 Maisemallisten arvojen huomioon ottaminen maankäytön suunnittelussa

Jatkosuunnittelussa selvitysalueen vahvuudet tulee ottaa huomioon. Olisi toivottavaa, että alueen maisemarakenne voisi vielä rakentamisen jälkeenkin hahmottua alueella liikkujalle. Paikan hengen ja ominaispiirteiden säilyminen erityisesti kylän ydinalueen ympärillä on ensiarvoisen tärkeää. Keskeisimpiä maisemaelementtejä selvitysalueella ovat tiivistä kyläaluetta ympäröivät viljelyalueet. Myös kylä itsessään on maisemallisesti tärkeä. Kyläalueella pitkä peltonäkymä on olennaisempi kuin vesistönäkymä. Järven läheisyys luo osaltaan myös potentiaalia. Järvi ei näy selvänä maiseman osana kovin monessa paikassa rantavyöhykettä lukuun ottamatta. Paikoitellen voisi näkymiä järven suunnalle avata.

Selvitysalueella on paikoitellen selviä korkeuseroja. Sen huomaa, kun tarkastelee metsäisiä selännealueita ja vertaa niitä melko loivapiirteisiin viljelyalueisiin. Selännealueille

rakennettaessa on syytä ottaa maastonmuodot huomioon. Rakentamisen tulisi tukeutua topografiaan ja rakennusten massoittelun myötäillä maaston muotoja. Mahdolliset korttelit ja katuverkosto eivät saisi olla liian suoraviivaisia. Selänteiden ja laaksonpohjien väliin jäävät vaihtumisyvyöhykkeet ovat pienilmastollisesti rakentamisen kannalta edullisimpia alueita. Parhaat ilmansuunnat on jo monin paikoin käytetty, joten niitä ei pääse hyödyntämään. Maiseman kannalta rakentaminen usein sopii vaihtumisyvyöhykkeelle.

Kyläalueella vanhan rakennuskannan ja maisemakuvallisesti tärkeiden rakennusryhmien läheisyydessä rakentamispaikat ja rakennukset tulee suunnitella siten, että ne ovat sopeutuneissa olemassa olevien rakennusten ja maiseman kanssa. Avoimilla alueilla uusien rakennusten ympärille tulee istuttaa suojakasvillisuutta pehmentämään rakentamisesta aiheutuvaa vaikutelmaa. Peltojen reunaan, metsän puolelle rakennettaessa pyritään säästämään olemassa olevaa puustoa, etteivät rakennukset näy liian hallitsevasti maisemassa. Mikäli olevan puuston säilyttäminen ei ole mahdollista, istutetaan tontin rajalle alueelle tyyppilistä kasvillisuutta. Pyritään luontevaan kerrokselliseen vaikutelmaan. Rakennukset saavat kuitenkin näkyä maisemassa. Pitäydytään alueelle luonteenomaisessa ja toisaalta kulttuuri-maisemaan sopivassa kasvillisuudessa. Mannilan kyläalueella on muun muassa kookasta jalopuustoa, koivuja, mäntyjä, kuusia, pihlajia ja katajia. Omenapuut, leikatut kuusiadat, syreenit ja orapihlaja-aidat kuuluvat myös kyläkuvaan. Joissakin pihapiireissä on terijoensalavaa, vuorimäntyä, tuijaa ja pylväshaapaa. Ne eivät kuulu alueen alkuperäiseen lajistoon ja sen takia jatkossa niiden istuttamista olisi suositeltavaa välttää. Ne sopivat toisen tyyppisiin ympäristöihin. Myös muut toiminnot on toteutettava ympäröivän maiseman ehdoilla.

3.2 Säilytettäväksi suositeltavat alueet

Säilytettäväksi suositeltavat alueet sijaitsevat maisemallisesti tärkeillä, kauniilla tai ekologisesti herkillä, muutoksia heikosti sietävillä, paikoilla. Selvitysalueen tapauksessa tämä tarkoittaa lähinnä maisemakuvan kannalta tärkeitä viljely- ja niittyalueita, metsänreunoja ja kyläalueen rakenteen ja vanhan rakennuskannan huomiointia. Kyläalueen mahdollinen täydennysrakentaminen täytyy saada onnistuneeksi osaksi kokonaisuutta. Kyläalueen luonne ei saa muuttua eikä kärsiä.

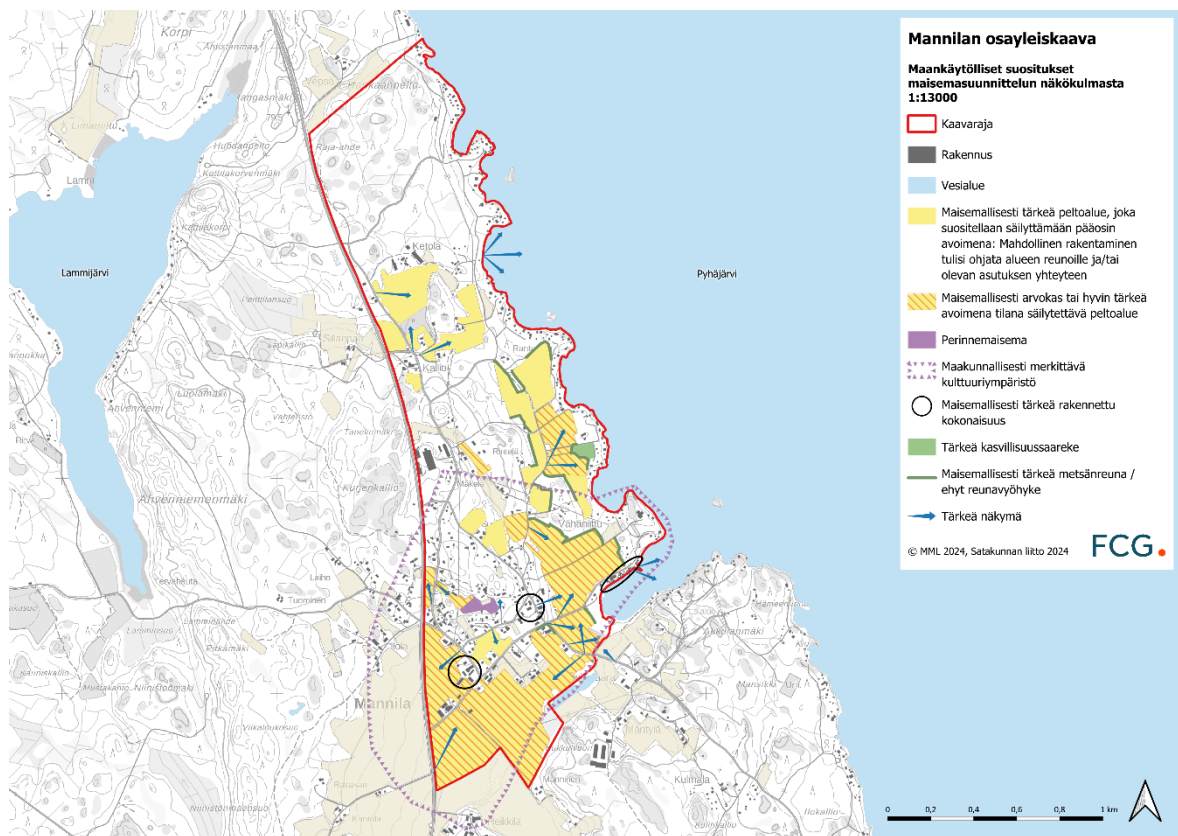
Selvitysalueen edustavimmat niitty- ja viljelyalueet tulisi säilyttää pääpiirteissään avoimena, mieluiten viljely- tai laidunkäytössä. Peltoalueiden ei kuitenkaan tarvitse välttämättä kailta osin säilyä perinteisesti hoidettuina. Riittää, että ne säilyvät hengeltään avoimina esimerkiksi maisemapeltoina tai pelinurmina. Pelto- ja niittyalueiden metsittämistä ei suositella. Avotilojen läheisyydessä metsänreunat tulee pyrkiä säilyttämään mahdollisimman eheinä. Mahdollinen rakentaminen tulee ohjata joko metsän sisään tai selkeästi peltoaukean puolelle, kuitenkin siten, että rakentaminen tukeutuu olevaan yhdyskuntarakentamiseen ja maastonmuotoihin. Avoimeen maisematilaan rakennettaessa rakentaminen tulisi

28.8.2024

KO

näin ollen sijoittaa mieluiten peltoaukean reuna-alueille ja olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen. Avoimien maisematilojen yhteydessä tulisi ensisijaisesti välttää massiivista rakentamista. Avoimilla alueilla rakennusten ympärille on istutettava suojakasvillisuutta pehmentämään rakentamisen synnyttämää vaikutelmaa. Suojavyöhykkeen tarkoituksena ei ole muodostaa muurimaista estettä rakennetun ja avoimen välille. Kerroksellinen, erikorkuisista puista ja pensaista koostuva suojakasvillisuus on toivotuin vaihtoehto.

Viljelyalueista heikoimmin muutoksia sietävät Mannilan kyläaluetta lounaassa, etelässä, kaakossa ja idässä reunustavat pellot. Nämä ovat kyläalueen identiteetin säilymisen kannalta tärkeitä. Ranta-Peren ja Vähäniitun väliin jää myös peltoalue, joka sietää muutoksia melko huonosti.

Kuva 17 Ote suosituskartasta. Kartta on A3-koossa liitteenä.

Tiivistelmä

Selvitysalue rajautuu idässä Säkylän Pyhäjärveen ja lännessä Honkilahdentiehen. Viljelysalaa ja sen myötä avotilaa on vähän yli puolet selvitysalueen pinta-alasta. Pohjoisessa ja selvitysalueen keskivaiheilla on sulkeutunutta metsävyöhykettä. Alueen vanhempi rakennuskanta on sijoittunut melko tiiviisti selvitysalueen eteläosaan, pääosin selänteen alaosaan ja osin vaihettumisvyöhykkeelle. Asutusta on jonkin verran myös tiestön varsilla. Rannalla on runsaasti loma-asutusta, joka on pääasiassa uudempaa.

Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2019 Mannilan selvitysalueelta on määritelty yksi maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö, Mannilan kylä ja kulttuurimaisema. Noin puolet kaava-alueesta lukeutuu siihen. Arvo-alue käsittää kaava-alueen eteläpuoliskon lähes kokonaan. Arvokohdetta on kuvailtu seuraavasti: ”Varhaiskeskiajalla syntynyt suurkylä, joka on saanut elantonsa Pyhäjärven kalastuksesta, peltoviljelystä ja tervanpoltosta. Tiiviisti rakennetun kylän rakennuskanta on vaihtelevan ikäistä.”

Selvitysalueelle sijoittuu myös perinnemaisema -kohde, jonka arvoluokka on K kunnostuskelpoinen.

Avotilat ovat olennaisia suunnittelualueella. Maisemallisessa mielessä merkityksellisimmät viljelyalueet sijoittuvat selvitysalueen eteläosaan kyläalueen ympärille. Ne mahdollistavat pitkät näkymät teiltä kylän suuntaan ja kylältä ympäristöön. Kylä sijoittuu ympäröiviä viljelyalueita vähän korkeammalle kohdalle. Pellot viettävät itään ja itäkaakkoon järven suuntaan ja kaakkoon Luhtaojan suuntaan. Viljelyaluekokonaisuus jatkuu kaava-alueen ulkopuolelle länteen Honkilahdentien toiselle puolelle sekä etelään.

Säilytettäväksi suositeltavat alueet sijaitsevat maisemallisesti tärkeillä, kauniilla tai ekologisesti herkillä, muutoksia heikosti sietävillä, paikoilla. Selvitysalueen tapauksessa tämä tarkoittaa lähinnä maisemakuvan kannalta tärkeitä viljely- ja niittyalueita, metsänreunoja ja kyläalueen rakenteen ja vanhan rakennuskannan huomiointia. Kyläalueen mahdollinen täydennysrakentaminen täytyy saada onnistuneeksi osaksi kokonaisuutta. Kyläalueen luonne ei saa muuttua eikä kärsiä.

Liitteet

Liite 1: Maisemarakenne -kartta
Liite 2: Maisemakuva -kartta
Liite 3: Maankäytölliset suositukset maisemasuunnittelun näkökulmasta -kartta.....